

'ศุภชัย' เปิด 4 ปัจจัยเสี่ยง เศรษฐกิจไทย-โลก

กรุงเทพฯ 13 ธ.ค. ท่ามกลางความพยายามคาดการณ์ถึงสถานการณ์เศรษฐกิจในอนาคต การประเมินด้านต่างๆ มีอยู่มากมาย แต่ในมุมมองของศุภชัย พานิชภักดิ์ อดีตผู้อำนวยการองค์การการค้าโลก หรือดับเบิลยูทีโอ จะเป็นอย่างไร

สำหรับเศรษฐกิจไทยปัจจุบันพบว่า มีปัญหาที่หนักงวลที่สุดคือเรื่อง ความนิ่งและต่อเนื่องทางการเมือง เพื่อผลักดันนโยบายต่างๆ ให้ขับเคลื่อนได้ รองลงมาคือการกระตุ้นและผลักดันให้การค้าระหว่างประเทศต้องเติบโตเพราะต่อให้กระตุ้นเศรษฐกิจผ่านนโยบายต่างๆ เช่น การแจกเงินกระตุ้นให้ใช้จ่ายในประเทศนั้นก็ไม่ได้ช่วยให้เศรษฐกิจดีขึ้นหรือโตได้ตามเป้าหมายแม้การแจกเงินใครๆ ก็ชอบ ซึ่งมาตรการแบบนี้ทำได้แต่อย่างป้อยเพราะไม่ได้ช่วยอะไร เพราะเศรษฐกิจไทยจะดีได้ต้องมาจากการส่งออกมาจากแรงงานจากเศรษฐกิจโลก

นอกจากนี้เศรษฐกิจไทยกำลังเผชิญกับปัญหานี้คร่าวๆ อันเป็นผลจากอัตราดอกเบี้ยที่เป็นรูปแบบ "ริงแกคนออม" เมื่อไม่มีการสนับสนุนให้เกิดการออม ประกอบกับหลักคิดของคนรุ่นใหม่ที่พร้อมใช้จ่ายเพื่อความพึงพอใจก็ยิ่งทำให้เกิดปัญหานี้คร่าวๆ อีกมากขึ้น

"อัตราดอกเบี้ยไทยกำลังไม่เข้ากับเหตุการณ์ เราไม่ได้กำลังเผชิญกับคนว่างงานจำนวนมาก เราไม่ได้มีปัญหาขนาดต้องลดดอกเบี้ย ผมเสียใจกับการตัดสินใจครั้งนั้นมากและอยากให้กลับไปใช้อัตราดอกเบี้ยเดิม"

ดังนั้น ขอสรุปสถานการณ์เศรษฐกิจไทยและต่างประเทศในภาพรวม ตามทฤษฎี Black Swan 4 ประการได้แก่ 1. ภาวะเศรษฐกิจประเทศเกิดใหม่กำลังเผชิญปัญหาหนี้สะสม ซึ่งจะกระทบกับการส่งออกของไทย

อย่างไรก็ตาม ในกลุ่มประเทศเกิดใหม่ แม้จะมีปัญหาแต่ก็ยังมีประเทศที่สามารถเป็นตลาดส่งออกของไทยได้ต่อไปเพราะยังมีแนวโน้มความต้องการสินค้าและอัตราขยายตัวทางเศรษฐกิจที่น่าสนใจ ได้แก่ ตุรกี จีน อินเดีย ตะวันออกกลาง ซึ่งกลุ่มประเทศเหล่านี้

“การกระตุ้นการส่งออก ไม่ใช่ใช้วิธีเดิมๆ ที่ส่งออกด้วยราคาต่ำ ด้วยราคาต่ำ ศุภชัย พานิชภักดิ์

กระทรวงพาณิชย์ มาถูกทางแล้วที่ เดินหน้าเจรจาข้อตกลงการค้าเสรี (เอฟทีเอ) เพื่อเป็นแต้มต่อสำหรับการค้าระหว่างประเทศ ขณะที่กลุ่มซีแอลเอ็มวี (กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา เวียดนาม) ควรมีความร่วมมือที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม เพื่อผลักดันความร่วมมือทางการค้าต่อไป รวมถึงตลาดสำคัญอย่างสหภาพยุโรปที่ต้องเร่งทำเอฟทีเอด้วยเช่นกัน

2. การตีราคาสินทรัพย์ทางการเงินต่างๆ หรือ Asset class ที่มีการกำหนดราคาที่สูงเกินมูลค่ากว่าตัวสินทรัพย์นั้นๆ (overprice)

ปัจจัยที่ 3. การเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนที่คาดว่าปีหน้าจะมีความผันผวน ความพยายามอัดฉีดเงินเข้าระบบหรือ QE ที่เกิดขึ้นทั้งใน ญี่ปุ่น อียู ส่งผลให้

เงินบาทปีหน้า มีแนวโน้มแข็งค่าต่อเนื่อง และเชื่อว่าปี 2563 จะเฉลี่ยที่ 30 บาทต่อดอลลาร์ ซึ่งเป็นอัตราที่เหมาะสม

กับเศรษฐกิจไทยแล้วที่เหลือก็ต้องปรับตัวเพื่อใช้ประโยชน์จากเงินบาทแข็งค่าไม่ใช่นิ่งนอนใจเป็นสาเหตุให้ส่งออกไม่ได้

"การกระตุ้นการส่งออกไม่ใช่ใช้วิธีเดิมๆ ที่ส่งออกด้วยราคาต่ำ (under price) เพราะประเมินว่าอีก 10-20 ปีข้างหน้าเงินบาทไทยมีโอกาสเห็นที่ 27 บาทต่อดอลลาร์ เพราะพื้นฐานเศรษฐกิจไทยแข็งแกร่งซึ่งปี 2563 ส่งออกน่าจะดีและอาจเป็นบวก"

ขออย่าอย่าเป็นกังวลกับเงินบาทแข็งค่า แต่จากนี้ต้องรู้จักใช้ประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นการนำเข้าเครื่องจักรใหม่เพื่อเป็นทุนสำหรับอนาคต ด้านการลงทุนมองว่าเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก หรืออีอีซี ต้องเร่งใช้ประโยชน์จากบาทแข็งนี้ทำให้นักลงทุนเห็นว่า การเข้ามาลงทุนขณะนี้คือจะได้ประโยชน์และเป็นฐานการลงทุนที่ดี สอดคล้องกับการลงทุนในประเทศของไทยถือว่ายังมีช่องว่างอีกมาก (Hollow) ไทยก่อนหน้าสาธารณะน้อย สัดส่วนที่ 40%

ทั้งที่มีเฟดตานได้ถึง 60%

"บาทแข็งกำลังจะทำให้ไทยไปสู่ 4.0 ได้ เพราะเรามีกำลังที่จะลงทุนนำเข้าเครื่องจักรใหม่ รีเอ็นจิเนียริ่งการผลิตใหม่ ให้ทันสมัย ถ่ายทอดเทคโนโลยี ผ่านการลงทุนต่างประเทศที่น่าจะสนใจไทยมากขึ้น เพราะบาทแข็งจากฐานของเศรษฐกิจที่ดี"

ปัจจัย 4. สงครามการค้า การที่จีนกับสหรัฐเจรจากันตกลงกันได้ จะเป็นแค่มาตรการชั่วคราวเพราะเป้าหมายที่แท้จริงคือการยึดพื้นที่เชิงภูมิรัฐศาสตร์ บทบาทของไทยในภาวะการเผชิญหน้าทางการค้าเช่นนี้ คือการหาช่องทางส่งออกสินค้าในส่วนที่จีนไม่สามารถสั่งจากสหรัฐ และส่งออกไปสหรัฐในส่วนที่ไม่สามารถนำเข้าจากจีนและ ไทยต้องเล่นบทบาทนำเพื่อผลักดันให้อาเซียนเป็นศูนย์กลางของความร่วมมือทางการค้าต่างๆ

โดยเฉพาะความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (อาร์เซ็ป) ที่ไทยสามารถทำให้ได้ข้อสรุปในปีนี้อาจไม่มีอินเดีย ซึ่งอาร์เซ็ปจากนี้จะต้องเป็นข้อตกลงแบบเปิดที่พร้อมรับสมาชิกใหม่ เช่น ฮ่องกง มองโกเลีย สิ่งที่ต้องเร่งดำเนินการจากนี้คือ การทำให้อาร์เซ็ปมีผลบังคับใช้โดยเร็วเพื่อให้อินเดียเข้าใจว่าไม่สามารถอยู่ตัวคนเดียวได้

อย่างไรก็ตามสำหรับอาร์เซ็ป ซึ่งมีจีนเป็นตัวตั้งตัวตีนั้น สอดคล้องกับพากฝั่งของสหรัฐที่พยายามผลักดัน free and open Indo Pacific ซึ่งเป็นนโยบายเก่าแก่ที่ต้องการใช้เพื่อปิดล้อมจีนซึ่งไทยต้องบริหารตัวแปรต่างๆ ให้เหมาะสมกับเศรษฐกิจของประเทศให้ไปรอดได้และดีด้วย